

Somogy Megyei Múzeum
 NA 2434/2005
 Réprajzi adattár

Somogy Megyei Múzeum
 NA 2434/2005
 Réprajzi adattár

Gyűjtő: NEMZETISÉGI	
Gyűjtés ideje: 2005. április 11.	
TART.: FÜRDŐVENDÉGBŐL MŰZEMHATÁROZAT	
KULTURÁLIS ÉRTÉKELÉS ZALA MEGYE FELFEDEZÉSÉHEZ	
NEMZETISÉGI ÉRTÉKELÉS	
1 VÍZÁLLÁS	
FELMÉRÉSI MŰZEM:	Zalaegerszeg
SZÁM MŰZEM:	XXIX.

--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Fürdővendégből múzeumlátogató

Kulturális útikalauz Zala megye felfedezéséhez

Nemrégiben megjelent egy új, Zala megyét népszerűsítő kiadvány, amelyben szokatlan módon nem a gyógyfürdők a főszerep. Az „úti füzet” szerkesztői a térség műemlékeinek, múzeumainak és más kulturális értékeinek bemutatására helyezték a hangsúlyt.

Jól öltözött idős párt szólítunk meg Hévíz főutcáján. Németországból érkeztek a fürdővárosba pihenni. Érdeklődésünkre előzékenyen dicsérik a gyógyvizet, az őket vendégül látó szálloda dolgozóinak kedvességét, megemlítik a remek magyar konyhát, a kiváló zalai borokat. Már indulnának tovább, de gyorsan nekik szegezzük a kérdést: látták-e már az első magyar szabadtéri néprajzi múzeumot, tervezik-e a finnugor népi építészet megismerését, kíváncsiak-e a Balatoni Múzeumra? Külföldi vendégeink kissé zavarba jönnek, s annyit mondanak: voltak már Keszthelyen a Festetics-kastélynál...

A Zala megyei önkormányzat reményei szerint néhány év múlva jóval tájékozottabbak lesznek a megye látványairól a térségbe látogató turisták. A közelmúltban ugyanis az önkormányzat készített egy, a megyét bemutató, különösen kulturális értékeit kiemelő kiadványt. Szalóky Jenő, a Zala megyei önkormányzat turisztikai és idegenforgalmi bizottságának elnöke elmondta: azért tartották szükségesnek az új kiadvány elkészítését, mert bár a vendégéjszakák száma miatt nem panaszkodhatnak, hiszen egyebek mellett a hévízi, zala-

Vízimalom a zalaegerszegi skanzenban

károsi, kehidakustányi, lenti, zalaegerszegi, letenyi fürdők turisták ezreit vonzzák a térségbe, tapasztalataik szerint a fürdővendégek jelentős részét eddig még nem sikerült kíváncsivá tenni a megye látványairól iránt.

A kiadvány – amelynek megjelentetését a nemrégiben befejeződött Utazás kiállításra időzítették – ezt a mulasztást igyekszik pótolni. Például azzal, hogy az országban elsőként megnyílt szabadtéri néprajzi

múzeumot ajánlják a turisták figyelmébe. A csaknem négy évtizeddel ezelőtt megnyílt zalaegerszegi skanzen nemcsak elsősege miatt kuriózum: a pénztárépület kuszobét átlépve, mintha kétszáz évet ugranánk vissza az időben. Egy XIX. századi – ma is élőnek tűnő – göcseji faluban találjuk magunkat. A parasztházak közötti utcákon tyúkok kapirgálnak, libák totyognak a folyóparton, az egyik portánál az épület falának támasztott szerszám pedig

egyenesen azt az érzetet kelti, mintha csak egy perce tért volna be a házba a gazda. A zalalövői hosszúház szobájában az asztalon egy kupac liszt, sodrófa, tojás sorakozik egymás mellett, így olyan érzésünk támad: a gazdasszony bizonyára csak tűzifáért szaladt ki, azért hagyta félbe a munkát.

A skanzenben negyven épület látható, de ezeknek csak egy része származik Zala megyei falvakból. A falumúzeumban ugyanis egyebek mellett finn, hanti és manysi porták bemutatása révén a finnugor népek életmódjába is betekintést kaphat a látogató.

A megyét népszerűsítő kiadványból kiderül az is, hogy a népi építészet kedvelői nemcsak a skanzenben találnak érdekességeket: Zala, különösen Göcsej és Hetés dombhátain, erdők között megbúvó településeiben, például Káváson, Zalalövőn és Csesztregen is találkozhatnak eredeti állapotában megőrzött parasztházakkal a turisták.

A megyei önkormányzat kiadványa a Zalaegerszeg címszónál az ország egyetlen olajipari kiállításához is megpróbál kedvet csinálni, s a Göcseji Múzeum sem marad ki a sorból. Keszthely bemutatása során a hazai barokk építészet gyöngyszemeként említik a Festetics-kastélyt, kiemelik annak eredeti bútortatú könyvtártermét, a trófeagyűjteményt, a díszfegyver- és hirtőkiállítást, s a városnál szó esik a nyári szabadtéri komolyzenei koncertekről és a Balatoni Múzeumról is.

Az új „úti füzet” érdekessége, hogy a megye már ország- és világszerte híres látványos mellett a zalai falvak, városok ma még kevésbé ismert látványosságait sem mellőzi. Megtudhat-

juk például, hogy Zalaapátiban az apátsági templomot és monostort, valamint a volt Szentkirályi-kastélyt érdemes felkeresni. Zalavár látnivalói közül a Kis-Balaton történelmét, természetét értékeit bemutató Kis-Balaton Házat emelik ki a szerkesztők. Megemlítik a vonyarcvashegyi Szent Mihály-dombon negyven balatoni halász csodálatos megmenekülésének emlékére emelt kápolnát. A kiadványban felhívják a figyelmet a balatonszentgyörgyi csillagvár, Deák Ferenc sójtéri szülőházára, a kehidai Deák-kúriára, a Batthyány-család emlékét őrző zalacsányi és a zalaszentgróti kastélyra is. Nagykanizsán a török időkben lerombolt várra emlékeztető Várkaput és az alsóvárosi barokk ferences templom különös, Musztafa pasa török feliratú sírkövéből faragott szenteltvíztartóját emelik ki. A kiadvány szerint a megyeszékhelyhez közeli Egerváron a reneszánsz várkastélyt és a góti-kus templomot érdemes feltélenlül megtekinteni. Olvashatjuk azt is: kár lenne kihagyni a kallósi kerek templomot, valamint a festett fakazettás meny-

nyezetével a vidéken egyedülálló szentgyörgyölgyi református templomot.

A kiadványban a falvak, városok, múzeumok, műemlékek, fürdők bemutatása mellett arra is jutott hely, hogy a turisták figyelmébe ajánlhassák a Kis-Balaton változatos állat- és növényvilágát, a kápolnapusztai bivalyrezervátumot, és a Zala folyón kajaktúrásra invitálhassák a turistákat. Az erdőjárás kedvelőit azzal csábítják: Zala megyében él a világ egyik legjobb gímszarvas-populációja. Szó esik a rádiházi lovasközpontról, és a harminkét kilométeres, Lenti–Csömödér–Kistolmács útvonalon közlekedő erdei kisvasútról is.

Szalóky Jenő reményei az új kiadvány – és a tervek szerint hamarosan elkészülő új megyei internetes portál – révén sikerül megváltoztatni a Zala megyéről az utóbbi években egyre másra megnyíló fürdők következtében egyoldalúvá vált képet. Mert – mint mondja – habár egymást érik Zalában a fürdők, az korántsem csak a gyógyvizek megyéje.

BODA ANDRÁS

Tájház az ország első szabadtéri néprajzi múzeumából